

[Leth Mouritzen.]

været afhængigt af Udlejerens Evne til og Interesse i at disponere til vor Fordel. Ikke mindst ud fra den økonomiske Betragtning er det særdeles paakrævet at bedømme Regeringens Foranstaltninger og den Imødekommenhed, der burde kunne spores efter Debatten i Februar under Hensyn til den nye Aand, som formodentlig nu vil komme til at præge Landets Forsyningssituation efter Ud nævnelser af den nye Minister med den særlige Opgave at varetage Landets Forsyning med de livsnødvendige Varer. Forsyningsministeren har i hvert Fald den Fordel at være Københavner, saa det har ikke kunnet undgaa hans Opmærksomhed, at Befolkningen i Storbyen led ubeskriveligt under Brændselsmangelen i Vinter.

Som jeg antydede før, er Brændselsforsyningen ikke alene et Spørgsmaal om at fremskaffe tilstrækkeligt Fyringsmateriale til Industrien og Hjemmene, men i lige saa høj Grad et økonomisk Spørgsmaal. Den Forøgelse af Fyringsudgifterne, som bl. a. blev Resultatet af Vintrens Forløb, kommer til at svie paa Hjemmenes Budget under mange Poster. Foruden den direkte Varmeregning vil Industriens Udgifter til fordyret Brændsel uvægerlig nedfælde sig i forhøjede Priser paa en Række Forbrugsartikler. Alene det forøgede Forbrug af Gas i den Periode, da man maatte tage alle Midler i Brug, bevirker nu i denne Tid, at omtrent Halvdelen af f. Eks. Københavns Forbrugere maa betale Overpriser, der fuldstændig undergraver Hjemmenes Økonomi for længere Tid. I November Maaned 1946 gennemførte Regeringen Gasfortyndingen og Rationeringsbestemmelserne. Foringelsen af Gassen ramte økonomisk haardt, fordi den ikke efterfulgtes af den Prisnedsættelse, der burde have været den logiske Følge. Den virker endnu i de Kommuner, der som Københavns Kommune ikke har været i Stand til at genoptage Fremstillingen af den normale Gas, ganske simpelt fordi de ikke har Lagre, som er tilstrækkelig store til at tage de Retorter i Brug, der blev standset ved Fortyndingens Gennemførelse, og som nødvendigvis maa arbejde og bruges et Stykke Tid, inden de kan afgive Gas til Forbrugere.

Samtidig kommer saa Regningerne paa Overforbruget. De har ikke længere Karakteren af Straf, fordi et saa stort Antal Husmødre har været ude af Stand til at overholde de givne Regler — de er ændret til indirekte Skatter eller, om man vil, kommunale Sortbørspriser, som rammer dem, der ikke har ønsket at bruge mere, end Nødvendigheden har budt.

Ministerens bør ophæve denne Rationering, genindføre Novemberordningen og eftergive det Overforbrug, som det ikke har været muligt at undgaa. Det er saa meget mere urimeligt at opretholde den for Hjemmenes Vedkommende, som Industriens Gasforbrug ikke har været undergivet en tilsvarende Rationeringsordning. Gasforbruget i den afvigte Vinter er en direkte Følge af den fejlede Brændselsdisposition fra Regeringens Side. Ministeren maa erkende dette og erklære sig tilfreds med den Virkning, Restriktionerne i øvrigt har haft.

Den optimistiske Stemning, der i Foraaret 1946 havde bredt sig i store Kredse i Befolkningen og blandt de ansvarlige Myndigheder med Hensyn til Fremtidens Brændselsforsyning, blev villigt erkendt her i Salen i Februar under Debatten under Indtrykket af Situationen. Landbrugsministeren indrømmede ogsaa, at Kommunerne var de eneste, som havde advaret mod den alt for sorgløse Behandling af Brændselslovene dengang. Men Ansvar for den Optimisme, der i Foraaret 1946 havde bredt sig, synes ingen at ville tage — det var de beklagelige Sammentræf af daarlig Tørvesæson, Kulstrejke i Amerika og Isvinteren i Danmark, som maatte holde for, da Katastrofen kom over os.

Og dog er de simple Kendsgerninger følgende: I Slutningen af Fyringsperioden 1945—46 frigav Handelsministeren uventet et Brændselsmærke paa 5 hl. Det skabte den Opfattelse, at nu var Trængslerne fra Krigens Tid overstaaet, nu kom det udenlandske Brændsel. I Marts 1946 forelagde Landbrugsministeren sine Planer om en Produktion paa ca. 3 Mill. t indenlandsk Brændsel; den maatte forekomme minimal i Forhold til de tidligere Aars Produktion, der havde været helt oppe paa 6 Mill. t. Samtidig afviklede Staten sin Virksomhed i Brun-